

Har'a, namichi xurumbaa qulqulleessaan (Kiristoos) yeroo Yihuudotaa keessatti Leenci qomoo Yihudaa (Kiristoos) raawgatee ture akkaataama sanaan, “hojii wal fakkaataa caccabsa aadaa fi sirna qulqulleessuu” raawwachaa jira. Abjuu Miiler keessatti, dhagoota gatii guddaa qaban kan dhugaa, saanduqa Dubbiin Waaqayyoo keessatti sirriitti qindaa’anii turan, caccabsa fi dhagoota sobaa tiin haguugaman. Yeroo Iyya Walakkaa Halkan guyyoota dhumaa keessatti, dhagoonni sun caccabsa keessaa baafamanii saanduqa guddaa Dubbiin Waaqayyoo keessa deebisamanii kaa’amuu qabu turan; sababiin isaas, Miiler yeroo dhagoota deebi’anii dhaabaman sana saanduqa guddaa keessatti argu, “gammachuu guddaadhaan iyye, iyyeen sunis isa dammaqse.” Abjuun Miiler bara 1847 keessatti ta’e; kunis Iyya Walakkaa Halkan ergamaa isa jalqabaa booda waggaa sadii dha; kanaafuu dammaquun isaa abjuu keessatti mul’ate Iyya Walakkaa Halkan guyyoota dhumaa dha. Iyya Walakkaa Halkan sunis ragaa-baatota lama, bineensa boolla gad fagoo keessaa ol ba’e sanaan ajjeefamanii, guyyaa sadii fi walakkaaf karaa irratti du’anii turan, hamma walitti qindaa’anii keessatti iddoo lafee gogaa du’aa sanaatti lubbuudhaan jiraachifamanii, ergasii akka mallattoo ol kaafamanitti, ni labsama. Abjuun Miiler karaa sana irratti raawwatama; akkasumas sulula isauma keessatti, inni “kutaa isaa” jedhee adda baasu keessatti ni guutama.

Seenaa warra Miiler keessatti, Miiler dhugaa jalqabaa Adventizimii hundeessuuf Gooftaadhaan hojii irra oolfame; garuu abjuun isaa yeroo dheeraatiin dhugaan sun akka awwaalamu ni agarsiise. Mul’anni xurii aadaa fi duudhaa irraa qulqulleessuu kun isa Kiristoos xumura Israa’el durii irratti raawwate dha; akkas godhuudhaanis inni raawwii isa dhumaa abjuu Wiiliyam Miiler fakkeesse.

Yihuudonni “dhugaa Waaqayyoo isa jalqabaa” irraa fuula deebisanii turan; garuu Kiristoos isa sana deebisee mul’ise, hojii Isaas akka “hojii keenyaatti” ibse. Hojii keenya jechuun “dhugaawwan gatii guddaa qaban kan Waaqayyoo amantii sobaa fi dogoggora irraa bilisa baasuu” dha. Abjuun William Miller argannoo, dhiheessuu fi didamuu, akkasumas deebisanii dhaabuu dhugaawwan jalqabaa adda baasa. Hojii deebisanii dhaabuu raawwachuuf, Kiristoos dhugaa sana “caasaa dhugaatii” keessa kaa’e. William Milleriif “caasaan dhugaatii” hubannaa isaa humnoota lama kan balleessitoota ta’an, jechuun waaqeffannaa ormaa fi paaphaasummaa, ture. Bara dhumaatti “caasaan dhugaatii” humnoota balleessitoota sadii, jechuun jawwee, bineensa, fi raajii sobaa dha.

“Yeroo Kiristoos amantii dhugaa fakkeenyaan agarsiisuuf, akkasumas seera-bu’uurawwan garaa fi hojii namootaa bulchuu qaban ol kaasuuuf gara biyya lafaa dhufe, sobni warra ifa guddaa akkasii argatanii turan irratti akka malee hundee gadi fageeffatee ture; kanaaf isaan ifa sana kana booda hin hubanne, duudhaa isaanii dhugaadhaaf dhiisuufis fedhii hin qaban turan. Isaan Barsiisaa samii ni didan, duudhaa fi yaada mataa isaanii akka ittifatanitti Gooftaa ulfinaa fannisan. Hafuurri walfakkaataan kun har’as addunyaa keessatti mul’ata. Namoonni dhugaa qorachuuf fedhii hin qaban; sababiin isaas duudhaan isaanii akka jeeqamu, sirni haaraanis akka dhufu sodaatu. Namooma keessatti dogoggoruuf hanqinni yeroo hunda jira, namoonnis yaadaa fi beekumsa namaa ol baasanitti uumamaan ni jallatu; yeroo kanatti wanti Waaqummaa fi bara-baraan jiru hin qalbifamne, hin dinqisiifamnes.” Counsels on Sabbath School Work, 47.

Yoo Kiristo har’a guyyaa kana gara biyya lafaatti dhufe ta’e, “hafuuruma sana isa wal fakkaataa” yaadotaa fi beekumsa namaa olkaasuu, kan dhugaa bakka buusuudhaan duudhaa dhaabe sana ni arga ture. Abjuu Miller keessatti, bara dhumaa keessatti, Kiristoos hojii walfakkaataa sana

raawwachuuf akka nama burushii biyyootiin qulqulleessuutti dhufa. Yommuu hojii Isaa akka nama burushii biyyootiin qulqulleessuutti xumuramu, yeroo raggoonni lama, warri Milleriin bakka buufaman, iyya bo'icha guddaatti dammaqanitti, dhagaan gati jabeeyyi jalqabaa aduu caalaa dachaa kudhan ifu.

Bu'uura dhugaa Milleriif kenname caasaa raajii aangowwan lamaa kanneen onnee namaa booran ture; bu'uuri dhugaa Fuuldura Ameerikaatiif kenname immoo caasaa raajii aangowwan sadii kanneen onnee namaa booran dha. "Hiikoon" saanduqa sanatti maxxanfamee ture mala addaa sana isa banamee Milleriif kenname, achii booddees Fuuldura Ameerikaatiif kenname ture.

"Bara beekumsaa bara Kiristoos keessa ture, warri isa qabatanii mana kuusaa ogummaa Caaffata Qulqullaa'oo Kakuu Moofaa keessatti argamu banuuf itti fayyadamuu qaban irraa fudhatamee ture. Raabbiiwwanii fi barsiisonni mootummaa mootummaa samii hiyyeeyyii fi warra rakkatan irratti jechuun ni danda'ama cufanii turan, akka isaan badanis dhiisanii turan. Kiristoos haasaa Isaa keessatti waan hedduu yeroo tokkootti isaanii dura hin kaa'in, yaadni isaanii akka hin jeeqamneef. Inni qooda hundumaa ifaa fi adda ta'ee godhe. Yoo dhugoonni raajii keessatti jiran kan durii fi beekamoo ta'an kaayyoo Isaa yaadota qalbii isaanii keessatti dhaabuuf ni tajaajilan ta'e, irra deddeebi'ee ibsuun isaanii isaaf salphina hin turre."

"Kiristo inni dhugaa durii gatii guddaa qaban hundumaa kan jalqabsiise ture. Hojii diinaatiin dhugaan kun iddoo isaanii irraa kaafamanii turan. Isaan bakkuma isaanii isa dhugaa irraa addaan kutamanii, caasaa dogoggoraa keessatti kaa'amanii turan. Hojii Kiristoos dhagoota gatii guddaa qaban sana irra deebi'ee sirreessuu fi caasaa dhugaa keessatti hundeessuu ture. Qajeelchawwan dhugaa kan Inni Mataan Isaa addunyaa ebbisuuf kenne, hojii Seexanaatiin awwaalamanii, akka badanii dhaabbatanitti mul'achaa turan. Kiristoos isaan caccabaa dogoggoraa keessaa baasee, humna haaraa, lubbuu qabsiisu isaaniif kenne, akka dhagoota gatii guddaa qabanitti ifan, bara baraafis cimani akka dhaabbatan ajaje."

"Kiristoos Inni Ofii isaatii, wantoota durii kana keessaa isa kamiyyuu xinnoo illee irraa liqeffachuu malee fayyadamuu ni danda'a ture; sababiin isaas hunduma isaanii Inni mataan Isaa madda isaanii ture. Inni tokkoon tokkoon dhaloota keessaa sammuu fi yaada isaanii keessatti isaan kaa'ee ture; yeroo Inni gara biyya lafaa keenyaatti dhufettis, dhugaa du'aa ta'e sana irra deebi'ee qindeessee jireenya itti afuufee, dhaloota dhufuuf caalaatti humna qabeessa godhee dhiheesse. Dhagoota sana caccabaa keessaa baasee baraaree, haaromsa isaanii isa jalqabaa fi humna isaanii caalaa ta'een ammas biyya lafaatiif deebisee kennuu kan danda'e Yesuus Kiristoos ture." Manuscript Releases, volume 13, 240, 241.

Keeyyata isa dhumaa keessatti hubachuun nama hawwata; furtoon Kiristoos dhuma Israa'el durii irratti itti fayyadame Kakuu Moofaa banuudha. Furtuun mala hojii Miller saanduqa Kakuu Moofaa fi Kakuu Haaraa bane; garuu bara dhumaa keessatti, xumura abjuu isaa irratti, saanduqichi guddaadha. Furtuun mala hojii bara dhumaa keessatti Kakuu Moofaa fi Kakuu Haaraa qofa utuu hin ta'in, Hafuura Raajii illee bana. Mul'ata Yesuus Kiristoos, yeroo qorichi cufamuu irraa xiqqoo dura, jechuunis yeroo cufamuu carraa qorichaa dura, hiikamuun isaa Leenca sanyii Yihudaaatiin raawwatama; inni kun abjuu Miller keessatti nama burushii biyyee qabuun bakka bu'ameera. Obboleettii White hojii nama burushii biyyee qabu sanaa yeroo cufamuu carraa qorichaa dura

xiiqqoo ta'utti akka raawwatamu ibsiti.

“Amajjii Gooftaan Onkoloolessa 26 naaf kenne nan dubbadha. Ani sabni Waaqayyoo keessaa tokko tokko gowwaa fi hirriba keessa akka jiran, akka walakkaa qofa dammaqanii jiran, yeroo amma keessa jiraachaa jirru akka hin hubanne nan arge; akkasumas ‘namichi’ ‘burusha xurii’ qabu akka seenee, namoonni tokko tokko akka haqamanii baduu irratti balaan isaanii ta’e nan arge. Yesusin akka isaan oolchu, yeroo muraasa dabalataa akka isaaniif dhiisu, balaa isaanii sodaachisaa sana akka argan, yeroo bara baraan baay’ee akka hin turre dura akka of qopheessan nan kadhade. Ergamaan, ‘Badiisni akkuma bubbee jabaa tokkootti dhufaa jira’ jedhe. Ani ergamaa sana akka warra biyya lafaa kana jaallatan, qabeenya isaanii irratti maxxananii jiran, irraa of hiikuu fi karaa isaanii irratti ergamoota ariifachiisuuf, hoolota beela’an kan nyaata hafuuraa dhabuu irraa badaa jiran sooruuf, qabeenya isaanii aarsaa gochuuf fedhii hin qabne sana akka mararfatuuf fi akka oolchu nan kadhade.”

“Akkuman lubbuuwwan hiyyeeyyii dhugaa yeroo ammaa kanaa dhabanii du’aa jiran yommuun ilaalu, namoonni tokko tokkoon immoo dhugaa amanuu isaanii himatan hojii Waaqayyoo itti fufuuf karaa barbaachisaa ta’e dhoksuudhaan isaanii du’uu akka jiran yommuun argu, mul’anni sun baay’ee na dhiphise; ergamaanis akka isa ana irraa balleessu nan kadhade. Yeroo kaayyoon Waaqayyoo qabeenya isaanii keessaa waan tokko gaafatu, akka dargaggeessa gara Yesus dhufe sanaa [Matthew 19:16–22.] gaddaan deeman nan arge; akkasumas yeroo dhihootti dha’ichi lolaa guutuun ni darbee qabeenya isaanii hundumaa ni harcaasa; yeroo sanatti immoo qabeenya lafa irraa aarsaa godhanii kuusaa samii keessa kaa’achuun baay’ee tarsa’aa ta’a.” Review and Herald, April 1, 1850.

“Madaan guutu” jechuun seera Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufuuf mallattoo dha; hojii nama burushii xurii sanaa immoo abjuu Miller keessatti, osoo carraan araaraa hin cufamin dura raawwatama. Inni kutaa sana erga qulqulleessee booda, luullee sana deebisee saanduqa guddaa keessatti darba; isaanis achitti aduu caalaa si’a kudhan caala ifu. Daani’elii fi namoonni sadan ulfina qaban warra kaan caalaa si’a kudhan wayya jechuun argaman.

Amma yeroo guyyoonni mootichi isaan galchuu akka qabu jedhee murteeffate dhumatanitti, bulchaan warra soqolaa isaan Nebukadnezzaar duratti galche. Mootichis isaan wajjin dubbate; isaan hundumaa keessaa immoo Daani’eeliin, Hanaaniyaan, Miishaa’eeliin, fi Azaariyaan akka isaanii tokko iyyuu hin argamne; kanaafis isaan mooticha duratti dhaabatan. Mootichis dhimma hundumaa kan ogummaa fi hubannaa keessatti isaan gaafate keessatti, nama isaanii si’a kudhan caalan ta’anii, falfaloota hundumaa fi urjii ilaaltota mootummaa isaa hundumaa keessa jiran caalanitti isaan arge. Daani’el 1:18–20.

“Dhuma guyyootaatti” jechuun Daani’eliif qormaata Nebukadnezzar murtii itti kenne sana bakka bu’a; qormaanni sunis guyyoota dhumaatti seera Dilbataa fakkeessa. Dhugaan jalqabaa fi hundee ta’e yeroo guyyoota dhumaatti deebi’ee yeroo ijaaramu, yeroo jalqabaaf beekame irra dachaa kudhan caalaa ni ibsa. Dhugoonni sun, akkasumas ogeeyyiin dhugoota sana guyyoota dhumaatti hubatan, bokkaa boodaa keessatti—inni irra-deebiin Iyyata Halkan Gidduu ta’e sana keessatti—dachaa kudhan caalaa ni ibsu.

“Dhufaatii Gooftaa baay’ee fagoo gochaa jirtu. Ani roobni boodaa akka [hatattamaan akka] iyyisa halkan keessaa dhufuutti, humna dachaa kudhaniin akka dhufu argeera.” Spalding and Magan, 5.

Dhugaan jalqabaa deebi’ee hundeeffamuu isaa, mala rooba boodaa kan “sarara irratti sarara” jedhu hojii irra oolchuun raawwatama. Erga deebi’ee hundeeffamee booda, dhugaan jalqabaa sun yeroo Miller jalqaba irratti isa ilaale caalaa “si’a kudhan” ifa cimaadhaan ibsa. Namoonni ogeeyyii ta’an, furtuu mala hojii fayyadamuun dhugaa jalqabaa deebisanii hundeesan, warra mala hojii Baabilon nyaatan caalaa muuxannoo “si’a kudhan” wayya ta’e argatu. Warri nama xurii buraashii sanaan haramu, isaan warra duudhaa fi aadaa dhugaa jalqabaa haguuge sanatti maxxananii turan, akkasumas dogoggora duudhaa fi aadaa isaan itti maxxanan sana wajjin qulqulleffamanii keessaa baafamanidha.

Barsiisni sobaa ta’e waaqeffannaa tolfamaa dha.

“Dhugaa diduu keessatti namoonni Barreessaa isaa didu. Seera Waaqayyoo miidhuu keessatti aboo Seera kennaa sanaa ganu. Akkuma waaqeffannaa fakkii muka irraa yookaan dhagaa irraa tolchanii dhaabuun salphaa ta’e, akkasuma barsiisoota sobaa fi yaad-rimeewwan sobaa irraa waaqeffannaa fakkii uumuunis salphaa dha.” The Great Controversy, 584.

Labsiin Efreem irratti kenname kan yeroo qorannoo Efreem xumuruun mallatteesse, dhugaa namichi burushii xurii qabu yeroo lafa mana keessaa haxaa’u raawwatu jabeessee mul’isa.

ଏଫ୍‌ରାଏଲ୍‌ ମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଡ଼ାଯାଇଛି; ତାହାକୁ ଏକାକୀ ଛାଡ଼ିଦିଅ। ହୋସୟେ 4:17।

Akkuma nyaattan taata, akka Daani’eelii fi namoonni sadan ulfina qabanitti argisiifameera. Yaaddoon Obboleettii White waa’ee warra “gowwaa fi hirriba keessa jiran” jedhamanii ture, qophii dhabuu isaanii fi barbaachisummaa “dhugaa yeroo ammaa” irratti hubannoo dhabuu isaanii wajjin kan walqabate ture. Yaaddoon ishee ibsa yaaddoo Kiristoos Yihudoota xixiqqoo dubbii irratti wal morman bara isaatiif qabu ture; isaan dhugoota jalqabaa guutummaatti ilaaluudhaan dhabanii turan. Abjuun Miller dhuma Israa’el hafuura ammayyaa adda baasa; kunis Israa’el durii dhugaa ta’een fakkeenyaan dursee mul’ifameera.

“Barreessitoonnii fi Fariisotni Caaffata Qulqullaa’oo ibsuuf jedhu turan; garuu yaadaa fi duudhaa ofii isaanii wajjin walsimsiisanii hiiku turan. Aadaan isaanii fi qajeelfamoonni isaanii yeroo yerootti caalaatti ulfaataa fi cimoo ta’aa dhufan. Hiika isaa isa hafuura keessatti, Dubbiin Qulqulluun saba sanaaf akka macaafa chaappaan cufameetti, hubannaa isaanii irraa cufamee ta’e.” Signs of the Times, May 17, 1905.

Dukkanni adeemsi hamma ammaatti Laa’odiiqee Adoventizimii bara 1863 irraa eegalee irra qubateera; Macaafni Qulqulluunii fi Hafuuri Raajii isaaniif akka kitaaba cufamee ta’eera. Yeroo balballi araaraa cufamuuf jedhu sana dura mul’anni Yesus Kiristoos ni banama; innis adeemsa qorumsa sadarkaa sadiin geggeeffamu uuma; dhuma irrattis warri waaqolii isaanii ta’an aadaa fi duudhaa gad dhiisuu didan seera Dilbataa dhihoo dhufu sanaan ni haqamu.

“Nuti Furataa daangaa hin qabne qabna; dhagoota gatii guddaa qaban kanneen Kana jedhu Dubbii Waaqayyoo keessatti dhugaa ba’aniif immoo akkam qaalii dha. Garuu faayaaleen qaalii

“Baay’een isaanii hiika dubbii Waaqayyoo hubachuuf jecha ibsa Caaffata Qulqullaa’oo mari’achuu akka qaban yaadu; nutis ibsi akka hin qoramne jechuun dhaabbata hin fudhannu; garuu tuuta jechoota namootaa gidduutti dhugaa Waaqayyoo bira ga’uudhaaf hubannoo baay’ee barbaachisa. Waldaan, akka qaama Macaafa Qulqulluu amanu jedhee of ibsutti, jawwee dubbii Waaqayyoo asii fi achi bittinnaa’an walitti qabuudhaan hidhaa dhugaa guutuu tokko keessa galchuuf hangam xiqqoo hojjetee jirti! Jawween dhugaa akkuma baay’een yaadan fuula irra hin ciisan. Sammuun ol aantuu hidhata hamminaa sana keessatti yeroo hundumaa dhugaa akka hin mul’anne gochuuf, yaadota namoota gurguddoo immoo akka ifatti mul’atan gochuuf hojii irra jira. Diinni adeemsa barnootaatiin ifa samii dukkaneessuuf humna isaa hundumaan hojjechaa jira; sababiin isaa inni namoonni sagalee Gooftaa, ‘Kun karaa dha, isa keessa deddeebi’aa,’ jedhu akka hin dhageenye barbaada.”

“Dhugaan akka faaya qabeessaatti lafa mul’ataa irra bittinnaa’ee ciisa; garuu inni duudhaa namootaatiin, jechaa fi abboommii namootaatiin awwaalamee ture, ogummaan is kan samii irraa ta’e hojii irra oolchuudhaan jechuun ni danda’ama jechuun dagatameera; Seexanni jechuun, dubbiin fi hojiiwwan namootaa baay’ee barbaachisoo akka ta’an addunyaan amanuu akka danda’u milkaa’eera. Gooftaan Waaqni, Uumaa addunyaalee, gatii daangaa hin qabneen wangeela addunyaaf kenneera. Karaa ergamaa mootummaa waaqaa kanaatiin, warra gara burqaa jireenyaa dhufan hundaaf burqaawwan gammachuu guutan, haaromsan, jajjabina samii fi boqonnaa waaraa kennan banamanii jiru. Hiddoonni dhugaa ammas argamuu qaban jiru; garuu wantoonni hafuura karaa hafuura hubatamu. Sammuun hamminaan dukkanaa’e gatii dhugaa akka inni Yesuus keessatti jiru dinqisiifatanii hubachuu hin danda’u.” Review and Herald, December 1, 1891.

Hojiin Kiristoos akka abbaa haxaa xurii keessatti abjuu Miilarii keessatti ibsame hojii gosa lama qaba. Inni dogoggora keessaa baasuu fi dhugaa jalqabaa deebisee dhaabuudha. Dogoggora keessaa baasuunis gosa lama qaba; yeroo dogoggorri karaa foddaa alatti haxaa’utti, dogoggorri warra dogoggoroota sanaan walitti hidhatanii hafuu filatan of wajjin fudhata. Hojiin addaan baasuu abbaa haxaa xuriitiin raawwatamus Ermiyaasiin ni ibsama; dhugaan ba’umsi isaa immoo yeroo obboleettiin Waayit, “hojjettoonni Gooftaa qabeenya kana ifa baasuu danda’u; kunis akka kumaan lakkaa’aman gammachuu fi dinqiidhaan isaan ilaalan godha” jetteetti, ishee wajjin walii gala.

Namarupa, Rab aba ni, nangna hanjillabadi, Eina nangbu amuk hanna hallak-i, aduga nang Eigi mamangda leirakkani; aduga nangna amanbada mathangna leiaba adu phattabada phallaba adudagi khudonghaba toukhrabadi, nang Eigi wa ngangba muk oigani; mahak-singna nangda hallakkani; adubu nangna mahak-singda hallakpa taba ngamde. Jeremiah 15:19.

Haalli dubbichaa keessatti kitaaba Ermiyaas keessatti ibsame, warra abdi kutannaa jalqabaa Adoolessa 18, 2020 mudate irratti dubbata. Inni gatii qabeessaa isa gadhee irraa adda baasuu hojii nama “Dirt Brush Man” qofa miti; garuu hojii warra Ermiyaasiin bakka bu’amanis ni dabalata; isaanis akka warra murtoo gochaa jiranitti bakka bu’amu, jechuunis gara Gooftaa deebi’u yookaan hin deebine jedhu. Ifatti isaan Gooftaa wajjin hin turre; sababni isaas, utuu isa wajjin deema turan ta’ee, akka deebi’an sababni hin jiru ture. Yommuu isaan deebi’anii fuula Gooftaa dura dhaabbatan, sanaa booddee afaan isaa ta’anii, hojii gatii qabeessaa isa gadhee irraa adda baasuu ni raawwatu. Hojiin “Dirt Brush Man” jedhamu, hirmaannaa ogeeyyii ni barbaada. Hojiin “Dirt

Brush Man” abjuu Miller keessatti mul’ate kunis, yeroo Kiristoos adeemsa qulqulleessuu keessaa darbuu isaatiin oobdii isaa qulqulleessu fakkeenyaan ni agarsiifama.

“Ulaagaan kunniin qulqulleessuu kun yoom akka jalqabu ani dubbachuu hin danda’u; garuu yeroo dheeraaf hin tursiifamu. Inni saafii isaa harka isaa keessa qabu xureenya naamusaa mana qulqullummaa Isaa irraa ni qulqulleessa. Inni iddoo midhaanii Isaa guutummaatti ni qulqulleessa.” Testimonies to Ministers, 372, 373.

“Adeemsa qulqulleessuu” isa dhuma jii’a Adoolessaa bara 2023 keessatti jalqabe; innis adeemsa qulqulleessuu kan kutaa sadaffaa kitaaba Milkiyaas ti.

“Milkiyaas 3:1–4 irraa caqasame.

“Ummanni Waaqayyoo gidduutti adeemsi qulqulleessuu fi xurreessuu irraa geeddaruu tokko adeemsiifamaa jira; Gooftaan maccaa loltootaa immoo hojii kana irratti harka isaa kaa’eera. Adeemsi kun lubbuu baay’ee qora; garuu xuraawummaan irraa haqamuuf dirqamaadha. Qorumsii akka fedhii isaa jalatti of gadi dhiifnee Abbaa keenya samii wajjin dhi’aannaatti nu geessuuf barbaachisaa dha; akkasumas akka Gooftaadhaaf qajeelina keessatti aarsaa dhiheessinuuf. Hojii Waaqayyoo inni lubbuu qulqulleessuu fi xureeffannaa irraa geeddaruu kun hanga tajaajiltoonni isaa akka baay’ee gad of qabaniitti, akka ofitti du’aniitti itti fufuu qaba; yeroo tajaajila hojii keessaatti waamamanis, ija isaanii ulfina Waaqayyoo qofa irratti akka xiyyeeffatan.” Review and Herald, April 10, 1894.

Abjuun lammaffaan Miilaar deebisanii dhaabamuu dhugaa jalqabaa fi yeroo wal fakkaataatti deebisanii walitti qabamuu saba bittinnaa’ee ibsa. Abjuun lammaffaan Nebukadnezaar deebisanii dhaabamuu mootummaa isaa ibsa. Abjuun Miilaar awwaalamuu dhugaa jalqabaa sanaa, jecha dhugoonni sun “bittinnaa’an” jedhuun ilaala. Jechi “bittinnaa’e” mallattoo “yeroo torbaa” ti. Abjuun Nebukadnezaar waa’ee “bittinnaa’uu” “yeroo torbaa” sanaa ti. Nebukadnezaar bara dhumaatti, jechuun 1798 keessa kaa’ameera; achittis nama jijjiirame bakka bu’a. Miilaar ammoo 1798 keessatti mallattoo “warra ogeeyyii” ti.

Nuti barruu itti aanu keessatti abjuu Miileer ni itti fufna.

“Yommuu nu warra kaan irraa garaagarummaa qabaachuu keenya ibsuuf waamnamnu, yookaan warri kaan yaada keenya irraa garaagarummaa isaanii ibsan, hafuura Kiristaanaa mul’isuun nu irra jira; dhugaan qorannoo ni danda’a waan ta’eef, dhugaa fi haqa qabeessa taanee callisnee turuu akka dandeenyu dhugaa kana ifatti mul’isuun nu irra jira. Dhugaan yeroo caalaatti qorannoon irratti godhamu, ifni isaas yeroo caalaatti ni ifa. Gooftaan waan hunda kan jajjabina dhabuu fi cimaa ta’uun urgoomu ni balaaleffata; akkasumas warra yaadaan isaanii irraa garaagaraman tuffii fi arrabsoo irratti darbanii, halluu hamaa ta’e keessatti isaan kaa’an irratti ifachuu isaa ni kaa’a. Samii guutuun warra kana akkas gochaa jiran akka samiitti Fariisota ilaaletti ilaala; isaaniiis Macaafa Qulqulluu fi humna Waaqayyoo lamaanuu wallaalota jechuun murteessa. Diinonni dhugaa dhugaa dogoggora gochuu hin danda’an. Isaan dhugaa irra ejjetuu ni danda’u; sababiin isaas, dhugaa gad buusanii caccabaa fi xuriiin uwwisanii waan ta’eef mo’atameera jedhanii yaadu; garuu Waaqayyoo amanamoo isaa keessaa tokko tokko akka Kiristoos yeroo inni lafa irra ture godhetti akka godhan ni

kakaasa,—caccabaa sana irraa qulqulleessanii, dhugaa immoo bakka ishee sirrii keessatti caasaa dhugaa keessaa deebisani dhaabuuf.”

“Walga’iiwwan keessatti dhugaan dhimma marii ta’utti, warri waan isaanii akka dhugaa ta’ee hin fudhanne hunda morman ni jiraatu; yeroo isaan dogoggora qofa loluuf jirra jedhani of gowwoomsan immoo, akka dhugaan maal akka ta’e hubatan, waan dubbatame immoo akka hin jallisin yookaan hiika isaa akka hin dogoggorsineef, gurra loogii irraa bilisa ta’een dhaga’uu isaan barbaachisa. Isaan fakkeenya namoota bara hundumaa keessatti dhugaa morman, kana gochuudhaanis gorsa Waaqayyoo of irratti didan qabu. Warra ifa guddaa fi carraa guddaa argatanii iyyuu guutummaatti gama Gooftaa irra dhaabbachuu keessatti kufaniif itti gaafatamummaan isaan irratti boqotu ulfaataa ta’a. Osoo isaan guutummaatti gama Gooftaa irra dhaabbachuuf ija jabina godhatanii, yeroo kophaa isaanii dhaabbachuuf waamaman illee, amanamummaa keessatti ni eegamu turan. Inni ija jabinaan dhaabbachuu, qulqullinaa fi haq-qabeessummaan, qajeelfamoota qajeelummaa xuraa’ummaa irraa bilisa ta’aniif falmachuu akka danda’an isaan dandeessisa ture. Sababni isaas sirriin sirrii waan ta’eef, yoo murtiin karaa irratti kufee, qajeelinnis seenuu dadhabe illee, inni waan sirrii ta’eef falmachuu keessatti isaan ni utuba ture. Waan qulqulluu fi xurii hin qabne, kan jireenya Kiristoos wajjin wal simu maal akka ta’e ni hubatu turan; akkasumas, hafuuraan, dubbii fi hojii keessatti qajeelfamoota Kiristiyaanummaa keessaa isa hundumaa caalaa qulqulluu ta’e irraa hin garagalan turan; kunis yeroo isaan wallaalummaa qofa osoo hin ta’in, warra leenjii fi muuxannoo qaban, kan meeshaalee falmii sobaa fayyadamuudhaan afaan isaanii cufuu barbaadan mormanitti iyyuu. Wal’aansa dogoggoraa fi dhugaa gidduu jiru kana hunda keessatti, isaanii ni eegamu turan; akkasumas diinonni isaanii isaan irratti mormuu yookaan dura dhaabbachuu akka hin dandeenyeef karaa akkasii eeguuf ni dandeessifamu turan. Isaan akka kattaatti qajeelfama irratti dhaabbatu turan, nama kamiyyuu wajjin waliigaltee laaffisaa seenuu didanii, garuu hafuura Kiristiyaana hunda keessatti mul’achuu qabu immoo eeggachaa.”

“Namni Kiristoos hordofu kan ta’e, wanta qulqulluu fi wanta idilee gidduu ni adda baasa; akkasumas, Kiristoos, ‘Ija isaanii irraa isaan ni beektu’ jedhee dubbateeraatii, ragaa dhugaa amala namaa fi hojii isaa ibsu cimee ni qabata. Kiristiyaanni mormii gosa hundumaa gidduutti gara fuulduraatti ni adeema. Inni arrabsoo mi’ooftuu ni tuffata; sababiin isaa Seexana irraa dhalateera. Inni himannaa sobaa ni jibba; sababiin isaa innis meeshaa isa hamaa sanaati. Isaan hinaaffaa hin kunuunsan yookaan of ol kaasuu keessa hin seenan; sababiin isaa kunniin amala diina Waaqayyoo fi namaati. Isaan akka basaastotaatti hin argaman; hojii kana Yesuus irratti hojjechuu keessatti Seexanni Yihuudota tuffatamoo ta’an fayyadameera. Isaan obboloota isaanii gaaffilee hedduu akka lolaa irratti dhangalaasan hin hordofan; akkuma Yihuudonni jechoota isaatiin isa walxaxsiisuuf, akkasumas waan hedduu akka dubbatu isa kakaasuuf Kiristoosin hordofan, kanaanis dubbii tokkoof yakka qabeessa isa godhachuu danda’uuf.”
Home Missionary, September 1, 1894.